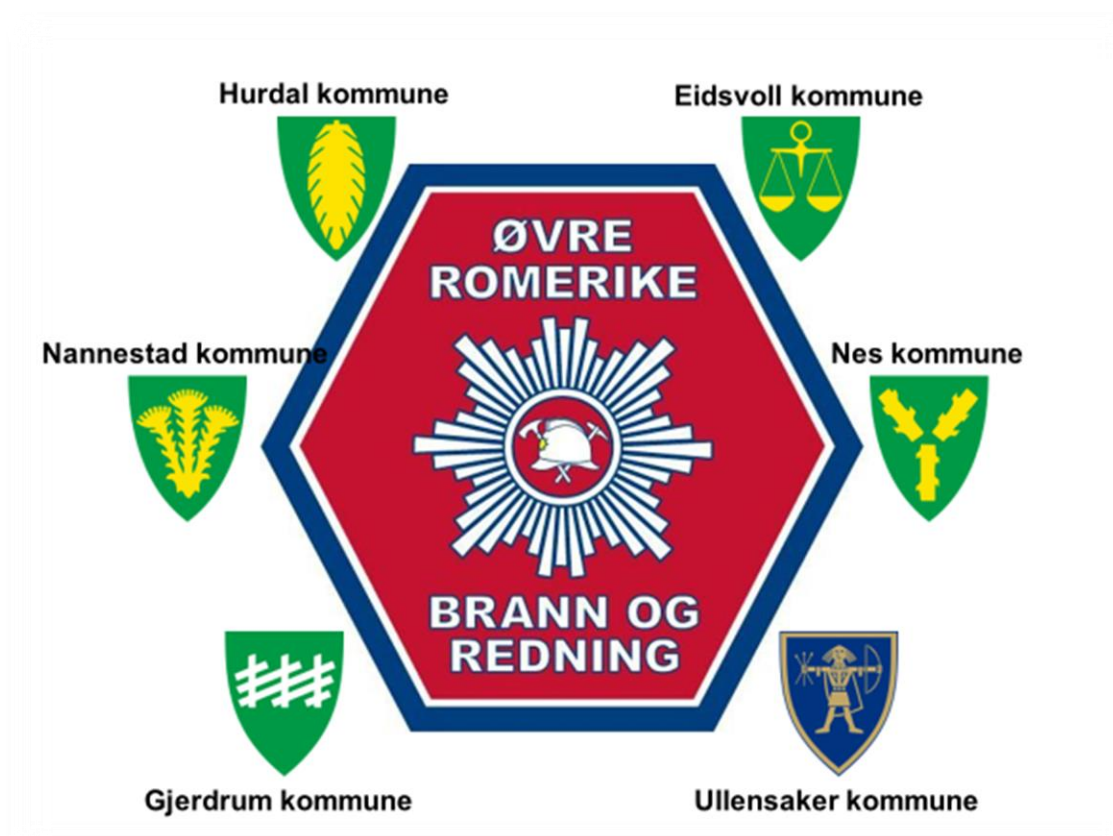

BUDSJETT 2021

INKL. ØKONOMI- OG INVESTERINGSPLAN 2021 – 2024
SAMT
BETALINGSREGULATIV 2021

Innhold

Forord	3
1 Innledning	4
1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen.....	4
1.2 Budsjettprinsipp	4
1.3 Organisering av ØRB	4
1.4 Særlige risikofaktorer	6
2 Sentrale forutsetninger	6
2.1 Befolkningsutvikling.....	6
2.2 Aktivitetsnivå	7
2.3 Deflator.....	8
2.4 Selskapsavtale.....	8
2.5 Kostnadsfordelingsmodell	9
2.6 KOSTRA tall	9
2.7 Sykefravær	10
3 Driftsbudsjettet.....	12
3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon).....	12
3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak	13
3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden	13
3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme	13
3.1.4 Tiltak i konsekvensjustert budsjett.....	14
3.1.5 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden.....	14
3.1.6 Budsjettbelastende tiltak med begrenset varighet	15
3.1.7 Oppsummering BRANN	15
3.2 Driftsbudsjett FEIER	17
3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte	17
3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden	17
3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden.....	17
3.2.4 Oppsummering FEIER	18
4 Investeringsbudsjettet.....	19
5. Gebyrer og brukerbetaling	20
6. Lånegjeld og fond	20
6.1 Langsiktig lånegjeld.....	20
6.2 Fond	21

Vedlegg:

- 1 Økonomisk oversikt DRIFT BRANN 2021 - 2024
- 2 Økonomisk oversikt DRIFT FEIER 2021 - 2024
- 3 Økonomisk oversikt DRIFT ØRB 2021 - 2024
- 4 Økonomisk oversikt INVESTERING 2021 – 2024
- 5 Betalingsregulativ/prisliste 2021

Forord

Brann- og redningsvesenet er kommunenes viktigste rednings- og beredskapsressurs. Det stiller strenge krav til kompetanse, god kunnskapsutvikling og materiell innen forebygging, feiing, håndtering av hendelser og samvirke med andre beredskapsaktører. Ivaretagelse av kommunens innbyggere og de tilreisende sin sikkerhet og trygghet vil alltid være høyest prioritert, som betyr et bredt spekter av arbeidsoppgaver som er komplekse og krevende. For å kunne imøtekomme ovennevnte krav, og krav i henhold til lov og forskrift, er det en forutsetning at ØRB har et forutsigbart drifts- og investeringsbudsjett.

Gardermoregionen har en særlig stor vekst med en sterkt økende befolkning kombinert med stadig flere arbeidsplasser og økende trafikk på veg og jernbane. Dette medfører at det i kommunene blir tilført økt risiko. Denne tilførte risikoen har betydning for hvordan ØRB kontinuerlig må dimensjoneres og organiseres for å imøtekomme denne nye risikoen. I tillegg ser vi en vedvarende utfordring knyttet til å rekruttere og beholde deltidsmannskaper og pågående fortetting og bygging i høyden, at selskapet har behovet for å innføre nye tilsetnings-/vaktordninger og kapasiteter.

Vi opplever samtidig stadig større forventninger til oss som arbeidsgiver fra offentlige myndigheter, kunder og ansatte. Vi må derfor i årene framover ha enda større fokus på kompetanse, HMS, organisering og ledelse.

ØRB preges av nøktern drift og har gjennomført mange og store effektiviseringstiltak siden selskapet ble etablert i 2013. Vi er samtidig fortsatt avhengig av kjøp fra eksterne både i forhold til stab/ støtte og beredskapstjenester. Et robust og kvalitativt godt brann- og redningsvesen, dimensjonert etter sentrale forskrifter, er kostnadskrevende. ØRBs driftskostnader er, basert på de foreløpige KOSTRA-tall og for de enkelte eierkommuner, i all hovedsak lavere enn de respektive kommunegrupper. Som en følge av nøktern drift over tid, vil det for fremtiden være behov for økte investeringer i bygg, materiell og personell.

Forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 er selskapets anbefaling for hvordan selskapet på et helhetlig vis kan ivareta eierkommunenes oppgaver knyttet til drift av et fremtidig relevant brann- og redningsvesen.

Selskapet kan følgelig oversende sitt forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021 - 2024 allerede i juni. Dette gir forhåpentligvis eierkommunene tilstrekkelig tid både til en grundig og synkronisert behandling, men også anledning til å be om ytterligere dokumentasjon/tilsvarende om det er ønskelig eller påkrevet før endelig vedtak i representantskapet 21.september 2020.

Jeg vil benytte anledning til å takke selskapets ansatte. Vi er et brannvesen som preges av høy yrkes stolthet, god kompetanse hos våre ansatte og stor tillitt hos våre innbyggere. Vi er derfor trygg på at selskapet også i 2021 vil levere meget kvalifiserte og gode tjenester på vegne av våre 6 eierkommuner til innbyggerne og tilreisende.

Jessheim 22.juni 2020

Anders Løberg
Brann- og redningssjef
Øvre Romerike brann og redning IKS

1 Innledning

1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Styrets forslag til budsjett 2021 finansierer et godkjent brannvesen for regionen Øvre Romerike, med vedtatt dokumentasjon av brannvesenet og tilhørende ROS-analyse.

Grunnlag for budsjettforslag 2021 er godkjent regnskap 2019 samt budsjett og prognose for 2020.

Budsjettet er forankret i selskapets administrasjon og ledergruppe. Grunnlaget for budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 ble lagt frem for eiermøtet 25.5.20, hvor utfordringer og behov i planperioden ble fremlagt/drøftet.

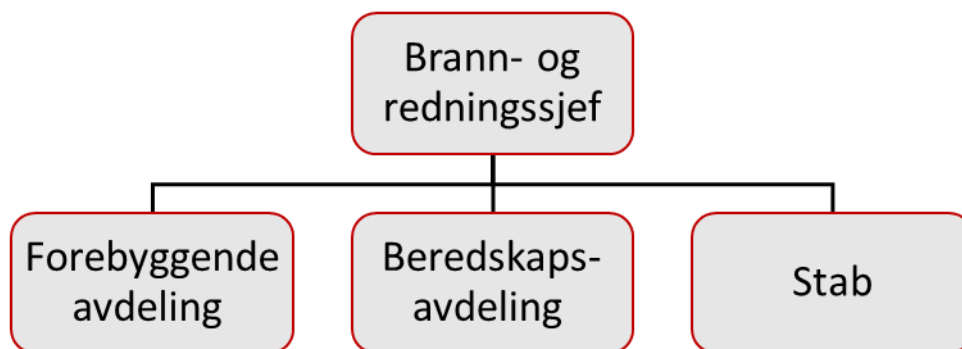
Styret behandlet administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan i sitt møte 22.6.20. Styrets forslag oversendes eierkommunene og behandles i Representantskapets møte 21.9.20

1.2 Budsjettprinsipp

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på befolkningsvekst, samt lønns- og prisvekst, i tråd med veksten i selskapets eierkommuner.

Endringer som følge av eksempelvis befolkningsvekst, vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

1.3 Organisering av ØRB

Brannvesenet er dimensjonert ut fra en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som ble gjennomført i 2015. Brannordningen er godkjent og vedtatt i samtlige eierkommuners kommunestyre. Revidering av ROS-analyse ble ferdigstilt i 2019 og skal knyttes opp mot ny regional ROS for eierkommunene i større grad enn tidligere. I 2020 er det under utarbeidelse forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse som en del av ny godkjent brannordning, som vil sendes eierkommunene for behandling i 2021.

Selskapet er organisert i 3 avdelinger; beredskap, forebyggende og stab, hvor fellesfunksjoner for beredskap, stab og forebyggende er lokalisert i Ullensaker kommune.

Selskapet har historisk hatt en liten stab og følgelig særdeles begrensede ressurser til utredning, analyser og strategisk planlegging. Det er i 2020 gjort organisatoriske endringer samt tilført selskapet ytterligere ressurser for å øke kapasiteten på dette. Selskapet har nær tilknytning til eierkommunene gjennom flere samarbeidsarenaer og kjøper lønn- og økonomitjenester fra Ullensaker kommune samt IKT tjenester fra DGI.

Selskapet kjøper 110-tjenester av Øst 110-sentral IKS, der alle 29 kommunene på Romerike, Follo og Østfold er eiere. Selskapet har videre samarbeidsavtale med Oslo lufthavn og gjensidige bistandsavtaler med alle nabobrannvesen. Siden 2006 har det vært etablert avtale med Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS om 1.innsats for Gjerdrum kommune. Avtalen ble reforhandlet i 2019, og høyderedskap er tilført avtalen.

Beredskapen ved 5 av våre 6 brannstasjoner er helt eller delvis basert på deltidsansatte brannkonstabler. Det er både en lokal og nasjonal utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere ved deltidsstasjoner. Dette har ØRB erfart siden oppstarten i 2013, ved stasjonene på Eidsvoll, Årnes og Nannestad.

ØRB har pr i dag ikke egen høydeberedskap, men vil iht vedtak i representantskapet 27.4.20, sak 5/20, forskuttert avtaleinngåelse med mål om levering av høyderedskap til selskapet i 2021. Det foreligger avtale med NRBR om rekvirering av deres høyderessurs plassert på Skedsmo brannstasjon. Det kan også rekvireres slik ressurs fra Oslo lufthavn Gardermoen, dog med noe begrenset mulighet knyttet til bemanning på flyplassen.

ØRB leier lokaler av eierkommunene på Jessheim, Årnes, Nannestad, Eidsvoll og Hurdal. Brannstasjon i Feiring leies fra privat utleier. Administrasjonen og forebyggende avdeling leier lokaler fra privat utleier.

Flere av brannstasjonene oppfyller ikke Arbeidsmiljølovens krav til rene og urene soner, garderober og ventilasjon. I tillegg er det ved noen stasjoner for dårlig plass til våre funksjoner. Det pågår prosesser i samarbeid med eierkommunene vedrørende lokaliteter.

Det er iverksatt prosess for bygging av ny hovedbrannstasjon. Selskapet fikk oppdraget fra representantskapet i møte 17.9.19, gjennom følgende vedtak:

Sak 17/19: Ny brannstasjon

Vedtak:

Styret får i oppdrag å så raskt som mulig planlegge og innen 2024 etablere ny hovedbrannstasjon for Øvre Romerike. Plasseringen av stasjonen skal ivareta selskapets behov for optimal dekning av brann og redningstjenester i regionen og i tråd med Norconsult sine anbefalinger.

I etterkant av det aktuelle representantskapsmøte er det gjennomført valg av ønsket tomt, samt møter med Ullensaker kommune for avklaring av eierskap og prosjektering. Selskapet oversender til Ullensaker kommune behov for bygning og tomtestørrelse i uke 26. Utfordringene i prosessen er knyttet til arbeidet og avklaringene som ligger i arbeidet med ny selskapsavtale. Det er derfor meget viktig for ØRB at prosessen med ny selskapsavtale gjennomføres iht fremdriftsplan, for å unngå unødvendige forsinkelser i byggeprosjektet.

1.4 Særlige risikofaktorer

Styrets budsjettforslag for 2021 er primært basert på videreføring av vedtatt budsjett 2020, inkludert konsekvensjustering av vedtak og sentrale føringer.

De forhold som særlig oppfattes å utgjøre en risiko ift å levere etterspurte og forventede tjenester innen vedtatte rammer er:

Deltidsmannskaper. Selskapet har i årene etter oppstart hatt utfordringer med å opprettholde forsvarlig beredskap ved flere av våre deltidstasjoner, og dette er en nasjonal utfordring. Utfordringen vil potensielt kunne medføre økte kostnader til vikar / overtid. Brannstasjonene på Eidsvoll ble i 2017 delvis døgnkasernert med bakgrunn i utfordringer med rekruttering, og samme utfordring medførte 2 stillinger på dagtid i Nes i 2019/2020. Fortsatte utfordringer medfører økt behov for kasernerte mannskaper.

Endring i forventning til egenberedskap ved OSL. Avinor har ønsket fritak fra kravet om egenberedskap ved flyplassterminalen. Avinor har gjennom pågående Korona hendelse, valgt å stenge en rullebane, og nedbemanne sin beredskap på flyplassen på seksjonen brann & redning. ØRB følger situasjonen tett, da dette er avvik fra kravene ved utbygging av Oslo Lufthavn Gardermoen, og godkjenningen av bygget, Det ble som kompenserende tiltak ved bygging av terminalen stilt krav til egen røykdykkerberedskap, og krav til minimumsbemanning som er høyere enn den bemanning OSL har p.t.

De strategivalg Avinor velger for Oslo Lufthavn sin seksjon Brann & redning, vil ha stor betydning for ØRB. Selskapet har ikke mottatt skriftlige signaler på at gjennomførte endringer er av varig karakter.

Skogbranner og større og langvarige hendelser. Større og langvarige hendelser som krever mye ressurser over lang tid vil «forbruke» tilgjengelig personell, utløse ekstra overtid og gi selskapets budsjettmessige utfordringer.

Tjenestekjøp og samarbeidsavtaler. Endringer i organisering og plassering av ressurser i vårt nabobrannvesen NRBR kan påvirke prioriteringer og ressursbruk for opprettholdelse av beredskap iht kravet. Vi har blant annet avtale om 1.innsats og høyderedskap som gjelder pr i dag, og samarbeid på overordnede vaktordninger for best mulig utnyttelse av ressurser på tvers av nabogrensen. Sentrale føringer på hvordan slike avtaler skal inngås vil også kunne gi økonomiske konsekvenser.

Bortfall av inntekter. De største inntektene selskapet har, utover bidrag fra eierkommunene, er fra alarmkunder. Det er flere private alarmsentraler i markedet og det må tas høyde for større konkurranse i årene framover. Parallelt jobber vi med å redusere de unødige alarmer, da det er et viktig brannforebyggende satsingsområde. I og med at unødige alarmer faktureres særskilt, vil dette arbeidet kunne redusere inntektene.

2 Sentrale forutsetninger

2.1 Befolkningsutvikling

Kommunene på Øvre Romerike har betydelig høyere vekst enn landsgjennomsnittet, og bidro i 1.kvartal 2020 til

23 %

Norges totale befolkningsvekst.

Hvor befolkningen på Øvre Romerike bosetter seg, og hvor stor befolkningen er, har direkte konsekvenser for organiseringen av selskapet. Bemanningen av forebyggende virksomhet påvirkes direkte av antall innbyggere i regionen, og er styrt av sentral forskrift. Bemanning som kreves i forskriften er 1 medarbeider pr 10 000 innbyggere.

Antall innbyggere er også en faktor som påvirker selskapets økonomi i tillegg til generell lønns- og prisvekst.

Tabellen viser prognostisert vekst i ØRB sin region:

Reelle tall for ØRB pr 1.1	105 751	108 407	111 354	114 361	117 448	120 619	123 876
Reell vekst / prognose	2,80 %	2,51 %	2,72 %	2,70 %	2,70 %	2,70 %	2,70 %
Prognose ØRB basert på 2,7 % vekst				114 361	117 220	120 150	123 154

Tabellen er basert på SSB sin befolkningsprognose og er oppdatert med faktiske tall fra 2019 og 2020. Med bakgrunn i veksten i området de siste 10 årene, hvor de siste årene har ytterligere vekst, har selskapet laget egne fremskrivninger. Med en snittvekst på 2,7 % de neste fire årene vil regionen ha passert 120 000 innbyggere innen 1.1.2023.

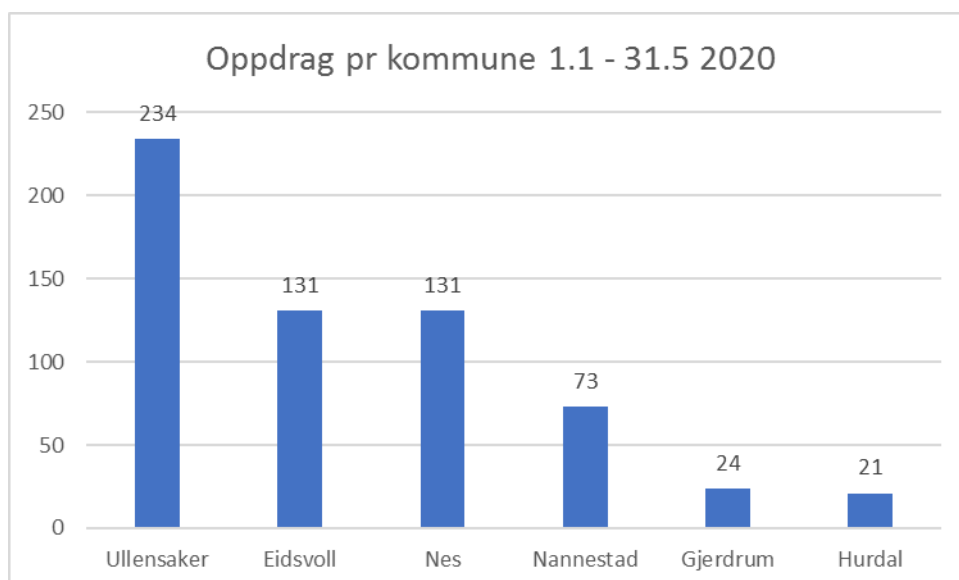
Konsekvenser for budsjettet:

- I planperioden er det, som en direkte konsekvens av økt befolkning, økt med 1 forebyggende stilling med bakgrunn i at man i 2019 passerte 110 000 innbyggere.
- Med økt befolkningsvekst er risikoen høyere for at det blir flere beredskapsoppdrag. Dette kan utløse kostnader til overtid, og økt tidsbruk på utrykninger påvirker forholdet til hovedarbeidsgiver. Dette igjen utløser utfordringer ift deltidsmannskapene med fritak på dagtid/rekruttering.

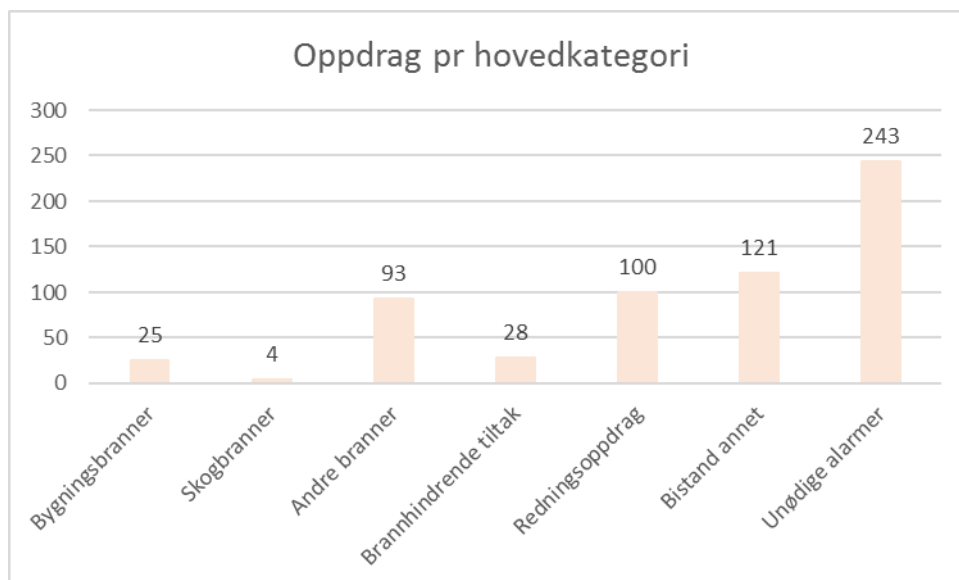
I planperioden vil Kløfta passere 8 000 innbyggere, som i seg selv utløser lov-/forskriftskrav til dag- eller døgnkaserne. Kløfta som tettsted dekkes beredskapsmessig av både brannstasjon på Jessheim og Skedsmokorset (NRBR) innenfor krav til utrykningstider. I nord er utfordringen at Dal og Råholt fortettes til ett tettsted. ØRB planlegger gjennomføring av ny beredskapsanalyse i løpet av 2020.

2.2 Aktivitetsnivå

I 2019 hadde selskapet 1650 beredskapsoppdrag i egen region. Hittil i år har selskapet utført 614 oppdrag fordelt som følger pr kommune;

Oppdragene hittil i 2020 er fordelt slik på de ulike hovedkategoriene av type oppdrag:

Brannvesenets hovedoppgave er brann, og årets første 5 måneder er 24 % av alle ØRB-oppdrag knyttet til slokking av åpne flammer i bygning, bål, gress eller skog, og brannhindrende tiltak. Selskapet har opplevd en spesiell vår, men antall oppdrag er ikke mer enn 7 % lavere enn samme periode i fjor. Antall branner/brannhindrende tiltak har en andelsøkning fra 14 % i fjor, til 24 % i år.

2.3 Deflator

Selskapet legger til grunn en deflator på 2 % for 2021, hvorav 2,3 % for lønnsvekst og 1 % for prisvekst. Med bakgrunn i prognoser fra SSB ville deflator vært høyere, men med bakgrunn i usikkerhet i kommuneøkonomien i forbindelse med koronapandemien er snittdeflator på 2 % valgt. For økning i betalingsregulativet legges det til grunn 3 %.

Det er imidlertid en rekke kostnader selskapet har, som ikke følger veksten til ordinær lønns- og prisvekst. Dette er kostnader som er knyttet til tjenester selskapet kjøper eksternt, blant annet IKT-tjenester fra DGI og tjenester fra Øst 110-sentral og Nedre Romerike Brann og Redningsvesen. Kostnaden til disse tjenestene reguleres blant annet av befolkning og annen prisvekst (f.eks konsumprisindeks).

I tillegg til dette vil befolkningsvekst utløse kostnader i form av nye stillinger. Endrede forutsetninger/forventninger/krav vil kunne utløse endringer i beredskap som medfører flere stillinger og økte kostnader, som f.eks høydeberedskap, rekrutteringsutfordringer og endret risiko.

2.4 Selskapsavtale

I vedtaket om etablering av felles brannvesen ble det vedtatt en lik husleie pr. m² for alle brannstasjonene. Det ble inngått leieavtaler med kommunene fram til 31.12.15. Leieavtalene er ikke fornyet, og de eksisterende leieavtalene gjelder inntil videre.

Det ble i representantskapet den 27.4.2019, sak 6 gitt mandat til styret for utarbeidelse av grunnlaget for ny selskapsavtale. Prosessen er igangsatt, og prosessen inkluderer eierkommunene på rådmanns- og ordførernivå. Målet er å ha klart et utkast til avtale for oversendelse til eierkommunene uke 49, for politisk behandling første halvår 2021. Går alt etter planen kan ny selskapsavtale trå i kraft 1.1.22.

2.5 Kostnadsfordelingsmodell

Fordeling av kostnadene til selskapets drift fordeles mellom eierkommunene som følger:

1. 1 % av selskapets totale kostnader fordeles likt til alle eierkommuner (totalt 6%).
Resterende 94 % av totalt budsjetterte kostnader fordeles på kommunene i forhold til folketallet per 1. januar i året forut for budsjettåret. For 2020 vil det si folketallet per 01.01.19.
2. Kostnader for feing og tilsyn fordeles likt per røykløp 1.1. i året før budsjettåret.

En kostnadsøkning på 1 million kroner vil, med beskrevne modell og innbyggertallet for 2020, bety følgende økning pr eierkommune;

Sum Brann pr. kommune	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
	224 719	68 162	34 092	129 355	199 175	344 496	1 000 000

2.6 KOSTRA tall

Foreløpige KOSTRA tall pr 15.mars.

BRANN

		2015	2016	2017	2018	2019
EAK	Landet	680	718	738	780	812
EAKUO	Landet uten Oslo	702	747	765	818	849
EKA02	Akershus	535	557	600	631	637
0239	Hurdal	719	746	703	867	884
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	858	946	1000	1096	1171
0234	Gjerdrum	658	632	645	760	767
0238	Nannestad	588	566	574	665	578
0236	Nes	497	491	505	602	597
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	526	534	582	631	666
0237	Eidsvoll	532	505	603	736	625
0235	Ullensaker	477	480	497	562	564
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	643	688	697	743	758

Ovenstående tabell indikerer at ØRBs driftskostnader ikke er høye sammenlignet med eierkommunenes respektive KOSTRA-grupper.

FEIER

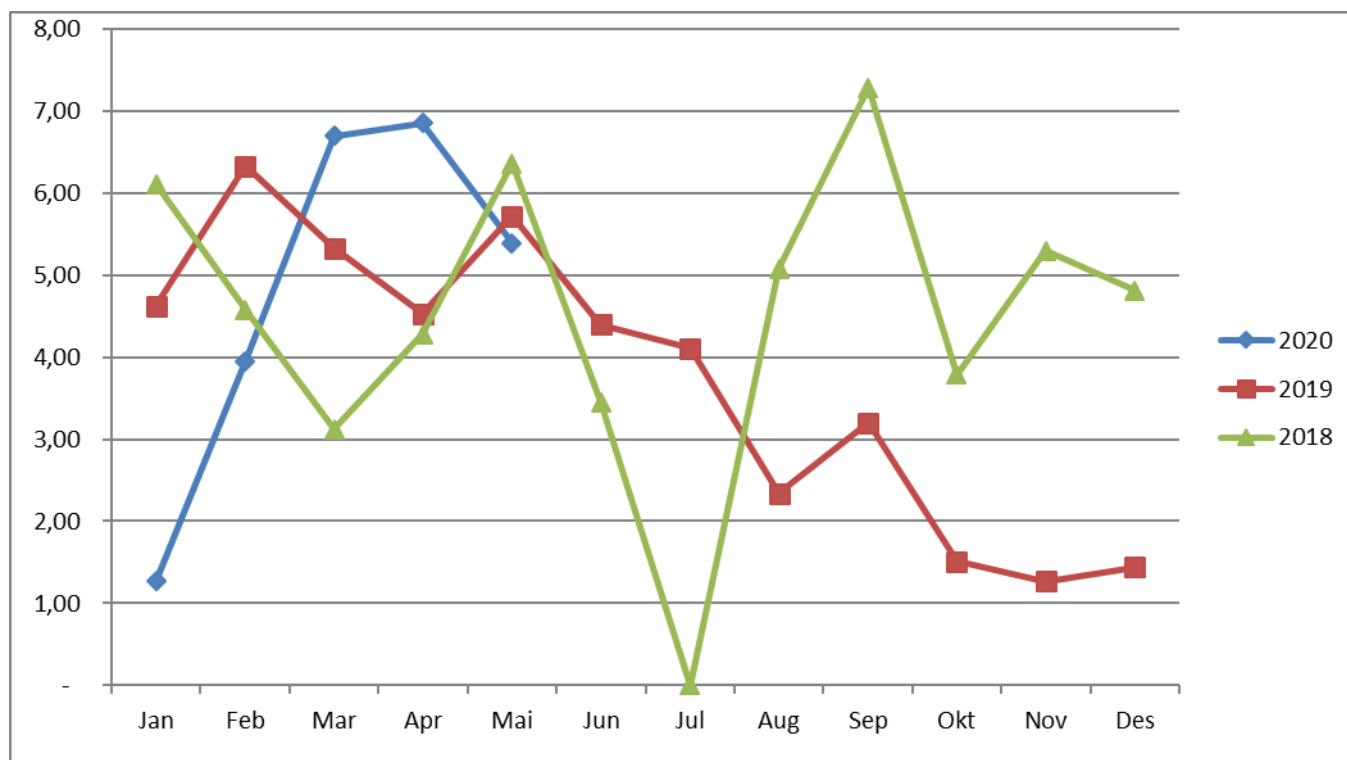
		2016	2017	2018	2019
EAK	Landet	440	453	459	468
EAKUO	Landet uten Oslo	441	453	460	468
EKA02	Akershus	396	385	385	362
0239	Hurdal	491	504	504	503
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	448	503	494	538
0234	Gjerdrum	499	439	439	439
0238	Nannestad	430	430	430	397
0236	Nes	427	414	414	414
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	389	437	422	429
0237	Eidsvoll	440	396	396	367
0235	Ullensaker	438	449	449	359
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	392	391	391	392

gebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1) |

Som det fremkommer av tabellen har gebyret på samme nivå som tidligere år. Variasjonen mellom kommunene antas å ha sin årsak i hvordan selvkostfond forvaltes samt hvilke kostnader den enkelte kommuner belaster gebyret i tillegg til de kostnader ØRB fakturerer. Som tidligere beskrevet er kostnadene fra ØRB fordelt likt pr pipeløp.

2.7 Sykefravær

Utviklingen i sykefraværet totalt for Øvre Romerike brann og redning IKS fordelt pr. måned vises i nedenstående oppstilling:

Sykefraværet pr mai er totalt i selskapet 5,03 %, og dette er 0,22 % lavere enn tilsvarende periode i 2019.

De viktigste grepene som synes å ha effekt på sykefraværet virker å være kontinuerlig fokus på psykososialt arbeidsmiljø og kulturutvikling, tydelig ledelse og tilstrekkelig bemanning. Et slikt kontinuerlig arbeid krever tilstrekkelig med leder- og administrative ressurser. I forbindelse med styrking av ØRB i 2020-budsjettet er det økt ressurser til administrasjon og ledelse. Det er også tatt betydelige grep som vil gi effekter på flere områder enn sykefravær. Det er pr tiden ikke rapportert sykefravær som er knyttet til arbeidsmiljøet

3 Driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet for selskapet finansieres av to adskilte bidrag fra kommunene.

Beredskap og forebyggende virksomhet finansieres via rammetilskudd fra eierkommunene, kalt Brann. Selskapets disposisjonsfond på det rammefinansierte området forvaltes i selskapet.

Feiertjenesten er basert på selvkostbudsjett og fond på selvkostområdet forvaltes av eierkommunene.

3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon)

Det rammefinansierte området kan oppdeles i følgende kostnader;

	Årsbudsjett 2020	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	69 814	70 %
Varer og tjenester	16 115	16 %
Kjøp av tjenester	4 901	5 %
Finans og overføringsutgifter	8 922	9 %
Totale utgifter	99 752	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. Det samme gjelder kjøp av tjenester, og finans og overføringskostnader.

Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne er en del kostnader bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som bedriftshelsetjeneste, drivstoff, forsikringer, husleier, serviceavtaler og reparasjoner.

Siden oppstarten er kostnadene til varer og tjenester redusert. Selskapet hadde i 2014 et budsjett til varer og tjenester som utgjorde 17 % av totale driftsutgiftene. For 2019 utgjorde denne delen av budsjettet 13%. Gjennom generell styrking for 2020 ble dette økt til 14,5 %. I økningen for 2020 utgjorde 1,7 mnok økte husleier til eierkommunene og i budsjettet for 2021 øker dette med ytterligere 1 mnok .

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier;

	Årsbudsjett 2020	%-andel av totale utgifter
Salgsinntekter	-505	1 %
Tilknytningsinntekter alarmkunder	-5 900	6 %
Sykelønnsrefusjon	-1 073	1 %
Unødige alarmer (kommune/stat/fylke)	-950	1 %
Unødige alarmer (privat og næring)	-1 466	1 %
Rammetilskudd fra eierkommunene	-84 011	84 %
Finans og overføringsinntekter	-5 847	6 %
Totale inntekter	-99 752	100 %

Hovedtyngden av tilskudd er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon er det lite selskapet kan påvirke egne inntekter.

Det arbeides pr i dag ikke aktivt for å øke antall alarmkunder, og i et marked med store profesjonelle aktører budsjetteres det kun med prisøkning på allerede eksisterende kundegruppe. Dersom store kunder

skulle falle fra, vil selskapet tape inntekt. Inntekten er bundet opp mot utgifter til 110-sentral og avtale om kundefølgning hos NRBR.

Unødige alarmer er noe selskapet fakturerer for i dag, men dette er ikke inntekter det arbeides for å øke, snarere tvert imot. Selskapet har også i dag betydelige kostnader knyttet til unødige alarmer, særlig ved utrykning av deltidspersonell.

3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak

Utgangspunktet for økonomisk ramme er 55,5 mnok for driftsåret 2014, fremskrevet for lønns- og prisvekst. For å kunne drifte innenfor de ulike års budsjettvedtak har selskapet de ulike år gjennomført budsjettavlastende tiltak med effekt fra 1,3% - 4,5% av totalt rammetilskudd.

Budsjettrammen for 2020 innebar et nødvendig løft for ØRB, og muliggjør fremtidig drift for selskapet i henhold til lovverk og pålagte krav. Det er fremdeles mye som gjenstår, og selskapet har derfor i budsjettforslaget for 2021 benyttet midlene til å fremme noe mer realistiske budsjetter innenfor variabel lønn enn hva tidligere budsjettår har muliggjort.

Det er en rekke nye kostnader som er tatt innenfor rammen i en vanskelig økonomisk tid for kommunene, noe som til sammen for 2021 utgjør ca 1,3 % effektivisering. Det er i tillegg til dette lagt opp til lav lønns- og prisvekst (deflator) for 2021

3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Følgende budsjettavlastende tiltak er innarbeidet i budsjettforslaget for 2021, og vil gi effekt videre i planperioden;

Budsjettavlastende	Kr i hele tusen	Effekt	Type endring
Alarminntekter	-200	Helår	Permanent
Sum	-200		

Etterslep på kurs og kompetanse, samt utstyrssiden påvirker mulighetene til å fremme budsjettavlastende tiltak for reduksjon av rammebehovet. Etterslepet vil ta 5-10 år minimum å bygge opp igjen med dagens rammebetingelser.

Tiltak funnet i budsjettet har i all hovedsak gått med til å bedre budsjetteringen for variabel lønn, herunder overtid for utrykninger på deltid som er avtalestyrt og avhenger av antall utrykninger samt lengden på disse. Dette er en kostnad selskapet i svært liten grad har mulighet til å styre.

3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme

Nedenstående tabell viser tiltak som er lagt i hele økonomiplanen innen rammen, dvs uten at de utløser endringer i rammebehov utover lønns- og prisvekst (deflator).

Tiltak	Kr i hele tusen	Effekt	Type endring
Alarmhåndtering	150	Helår	Permanent
Utstyr og kompetanse	550	Helår	Permanent
Sum	700		

Kostnader til alarmkundefølgning forventes økt, grunnet endring i beregningsmodell fra tjenesteleverandør. Ved større endringer vil selskapet vurdere om fortsatt tjenestekjøp er hensiktsmessig.

Økte krav til HMS medfører for 2021 ytterligere anskaffelser av utstyr og vernebekledning, utover normal utskiftingsplan.

3.1.4 Tiltak i konsekvensjustert budsjett

Endringer skjedd i 2020 som følge av føringer fra sentrale myndigheter eller vedtak i selskapets eierorganer:

Drift av høyderedskap er satt opp med økt bemanning i 2021 og 2022 som følge av investering som forestås i 2021. Det planlegges med oppstart av driften siste kvartal 2021. Beregningen er basert på en økt minimumsbemanning ved stasjon 1, Jessheim fra 4 til 5.

Finanskostnader er direkte konsekvens av vedtatt investeringsplan.

3.1.5 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Nye varige tiltak som er lag inn i budsjett 2021 og økonomiplanperioden som utløser endringer i rammebehov utover deflator:

Forebyggende personell er lagt inn i budsjettåret 2021 som følge av befolkningsvekst. Regionene passerte 111 000 innbyggere før 1.1.2020. Prognoser basert på snittvekst i regionen siste 4 år tilsier en årlig vekst på 2,7 %, og det forventes dermed at 120 000 innbyggere passerer i løpet av 2022. Med bakgrunn i prognosen er det i planperioden lagt til 1 stilling som forebyggende personell også i 2023.

Beredskap Nes er basert på deltidsmannskaper. Det har blitt en stor utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere som både bor og har hovedjobb innenfor det definerte beredskapsområdet. Samtidig har flere bedt om fritak på dagtid for å oppfylle forventningene til hovedarbeidsgiver. 2 stillinger på dagtid ble vedtatt i 2019 og det er innarbeidet ytterligere 2 stillinger i dagberedskap i planperioden for å komplettere beredskapen på dagtid.

Innsatsleder i eget selskap er lagt inn i 2021 med 2 stillinger. Dette har tidligere vært organisert som en vaktordning i tillegg til leder-/dagtidsstillinger (0-1/overordnet vakt), og i samarbeid med NRBR siden 2017. Organiseringen av dette har blitt endret i NRBR og innsatsledernivået er profesjonalisert og går i turnus (brigadeleder). ØRB må vurdere en mer fremtidsrettet og profesjonell ordning som gir det operative mannskapet den nødvendige operative lederstøtten. Det søkes å samarbeide med NRBR, slik at behovet for nye stillinger holdes til 2 og ikke 4 person i ordningen.

Oppgradering av Nes brannstasjon er et pågående prosjekt under utredning, og selskapet har ikke mottatt overslag på nødvendig oppgradering. Dette er ramme til anslått økt husleie pr år.

Økning DGI, kostnader utover prisvekst er tatt høyde for i budsjettet. Fordelingsmodellen i DGI slår særdeles feil ut for en relativt liten aktør som ØRB. Som et eksempel har selskapet pr 1.1.2020 redusert sin bruk av KomTek til minimum. Når det nå er inngått ny avtale med flere moduler for eierkommunene, øker ØRB sine kostnader med 40-50 tusen i året med bakgrunn i dette, uten at vi benytter disse delene av systemet.

Selskapet ser frem til at fordelingsmodellen i DGI endrer struktur og blir mer direkte relatert til hvilke tjenester selskapet benytter.

3.1.6 Budsjettbelastende tiltak med begrenset varighet

Nedgravde oljetanker er innarbeidet i år 2021 som en fortsettelse på kartleggingen fra 2020, jamfør Representantskapets vedtak sak 14/16 og finansieringen av dette arbeidet i sak 3/17. Arbeid knyttet til nedgravde oljetanker er ikke forankret i selskapets styrende dokumenter og kan etter styrets vurdering ikke prioriteres før minimumsbemanning iht sentral forskrift og lokale vedtak er på plass, samt at det i tillegg følger en full finansiering av tiltaket.

3.1.7 Oppsummering BRANN

Som en konsekvens av tiltak og endringsbehov beskrevet i foregående punkt (3.1.1 – 3.1.4) vil rammebehov for 2021 og økonomiplanperioden bli iht nedenstående tabell.

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan					
	2021	2022	2023	2024	Kommentar
Deflator	2,0 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	
Tildelt ramme foregående år	77 177 000	84 011 000	91 605 000	97 651 000	
Ramme foregående år justert for engangstiltak	75 217 000	82 971 000	91 605 000	97 651 000	
Ramme foregående år justert med deflator	76 721 000	85 875 000	94 811 000	101 069 000	
Deflator i kr	1 504 000	2 904 000	3 206 000	3 418 000	
Ramme konsekvensjustert	78 371 000	90 405 000	95 201 000	101 519 000	
Rammetilskudd inkl nye varige tiltak	82 971 000	91 605 000	97 651 000	101 519 000	
Rammetilskudd (konsekv, deflator, varige og engangstiltak)	84 011 000	91 605 000	97 651 000	101 519 000	
Økninger utover lønns- og prisvekst					
Økninger utover lønns- og prisvekst	2021	2022	2023	2024	Kommentar
Konsekvensjustering:					
Bemanning og drift av høyderedskap	1 000 000	4 200 000			Personell fra Q4. Driftskostnader for bil, utstyr og opplæring og helårseffekt fra 2022
Finanskostnader, ref investeringsbudsjett/-plan	650 000	330 000	390 000	450 000	Beregnes iht investeringsplan
Sum konsekvensjustering	1 650 000	4 530 000	390 000	450 000	
Nye varige tiltak:					
Forebyggendepersonell	1 100 000		1 200 000		Pr 1.1.20 har regionen passert 111 000 innbyggere
Beredskap Nes, 2 stillinger dagberedskap		1 200 000	1 250 000		Økt dagkasemering fra 2 til 4 medarbeidere fordelt på 2 år
Innsatsleder i eget selskap (2 stillinger)	2 500 000				2 stillinger (innsatsledere beredskap i vaktordning)
Oppgradering Nes brannstasjon	1 000 000				Anslag på årlig økning i husleiekostnad
Økning DGI	200 000				
Sum nye tiltak	4 800 000	1 200 000	2 450 000	0	
Engangstiltak:					
Nedgravde oljetanker, 1 stilling innen brann	1 040 000				Iverksatt 2020 - videreføres
Sum engangstiltak:	1 040 000	0	0	0	
Budsjettavlastende tiltak:					
Økte alarminntekter	-200 000				
Sum budsjettavlastende tiltak	-200 000	0	0	0	

Rammen for 2021 er basert på rammen for 2020, redusert med engangstiltak i 2020, økt med deflator, deretter korrigert med konsekvensjusterte tiltak (3.1.4), nye varige tiltak (3.1.5), engangstiltak (3.1.6) og budsjettavlastende tiltak (3.1.2).

For 2021 vil behovet for rammetilskudd fra eierkommunene for brann, være fordelt som følger;

Kostnadsfordeling Beredskap/adm: Lik medlemsavgift - Øvrige kostnader fordelt etter folketall							
Årsbudsjett for brannvesen:							84 011 000
Medlemsavgift (%):							1,0 %
Utgifter til fordeling etter folketall:							78 970 340
	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Medlemsavgift:	840 110	840 110	840 110	840 110	840 110	840 110	5 040 660
Siste tilgjengelige folketall per 01.01.	25 436	6 890	2 854	14 139	22 410	39 625	111 354
Folketall 01.01.2020							
Andel folketall:	22,84 %	6,19 %	2,56 %	12,70 %	20,13 %	35,58 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter folketall:	18 038 773	4 886 269	2 024 008	10 027 135	15 892 786	28 101 368	78 970 340
Sum utgifter	18 878 883	5 726 379	2 864 118	10 867 245	16 732 896	28 941 478	84 011 000
Andel samlede utgifter	22,47 %	6,82 %	3,41 %	12,94 %	19,92 %	34,45 %	100,00 %

3.2 Driftsbudsjett FEIER

Kostnadene på selvkostområdet fordeles som følger;

	Årsbudsjett 2020	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	12 588	73 %
Varer og tjenester	3 544	21 %
Kjøp av tjenester	832	5 %
Finans og overføringsutgifter	312	2 %
Totale utgifter	17 276	100 %

Den største andelen av kostnadene er lønn. Selskapet har slitt med å rekruttere inn i feieryrket, og de siste års regnskaper har båret preg av dette gjennom betydelige budsjettavvik i form av mindreforbruk som er tilbakeført eierkommunene.

Økningen på varer og tjenester ses i sammenheng med behovet for lokaler og godkjente garderobeforhold for begge kjønn, samt iht kravene om ren og uren sone. Kostnaden er knyttet til husleie i forbindelse med påbygde modulbrakker ved Jessheim brannstasjon, og utgjør en årlig merkostnad på 0,95 mnok.

Feiervesenet har i hovedsak ikke inntekter utover refusjon fra eierkommunene og sykelønnsrefusjoner. Det er budsjettert med kun kr 18 000 i inntekter ifm ekstratjenester utført av feiervesenet.

3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte

Feiervesenet har årene etter etableringen av ØRB hatt fokus på å etablere en helhetlig og god tjeneste i alle eierkommunene. Det har inntil nå vært arbeidet med å organisere, utruste og øke kompetanse for fremtidens feiertjeneste basert på risikovurdert tjenesteyting.

Feiertjenesten leverer en pris pr pipeløp til budsjett 2021 som er 12,4 % høyere enn året før. Dette skyldes i all hovedsak økte husleier og økt felleskostnad.

3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er budsjettert med 1 stilling færre i 2021 enn 2020. Dette er vakant stilling om har vært holdt vakant i flere år. 1 stilling er overflyttet til stab, men belastes økonomisk innenfor selvkost. Antall stillinger i avdelingen vil evalueres fortløpende, og ses opp mot effekten av påbegynt organisasjonsendring der feieravdelingen slås sammen med forebyggende avdeling.

Det iverksettes tiltak innenfor rammen for økt rekruttering.

3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Selskapet har økt stillinger i stab, blant annet innenfor HMS, media og kompetanse. Dette er funksjoner som utøver en betydelig jobb for hele selskapet, og økningen utover lønns- og prisvekst fra 2020 til 2021 er knyttet til oppgavene disse vil utføre for feieravdelingen.

3.2.4 Oppsummering FEIER

Budsjettet for feier er foreslått med en netto ramme på 16,958 mnok. Prisen vil i 2021 være kr 409 pr pipeløp.

For 2021 vil rammetilskuddet fra eierkommunene til feier, være fordelt som følger;

Kostnadsfordeling FEIER: Kostnader fordelt etter antall piper - (Selvkost)							
Årsbudsjett for feiervesen:							16 958 000
Utgifter til fordeling etter antall piper							16 958 000
	Eidsvoll	Gjerdrum	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Antall piper 01.01.2020 (netto pipeløp)	9 922	2 528	2 155	5 507	9 186	12 159	41 457
Andel antall piper:	23,93 %	6,10 %	5,20 %	13,28 %	22,16 %	29,33 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter antall piper:	4 058 597	1 034 079	881 503	2 252 640	3 757 536	4 973 643	16 958 000
Sum utgifter	4 058 597	1 034 079	881 503	2 252 640	3 757 536	4 973 643	16 958 000
Andel samlede utgifter	23,93 %	6,10 %	5,20 %	13,28 %	22,16 %	29,33 %	100,00 %

4 Investeringsbudsjettet

Investeringsplan 2021 - 2024

tall i hele tusen	2021	2022	2023	2024
Mannskaps-/tankbil		4 500	4 700	4 000
Høyderedskap	7 500			
Brannutstyr	700	800	800	800
Lettbiler	600	1 000	1 100	1 100
Innsatslederbil		1 200		
ATV	250			
Skogbrannenhet	300			
Utredning ny brannstasjon	1 500	1 500	1 500	
Egenkapitalinnskudd KLP	420	480	540	540
MVA	2 563	2 000	1 750	1 200
Totalt ØRB	13 833	11 480	10 390	7 640
MVA-kompensasjon	-2 563	-2 000	-1 750	-1 200
Salg av utstyr				
Låneopptak / ubrukte lånemidler	-10 850	-9 000	-8 100	-5 900
Overføring fra drift	-420	-480	-540	-540
Sum finansiering	-13 833	-11 480	-10 390	-7 640
Netto	0	0	0	0

Mannskaps-/tankbil i planperioden er utskifting av blant annet tankbiler med høy alder. Utskiftningene anses som kritiske for fremtidig beredskap for ØRB.

- 2022 er tankbil på Årnes, den er da 30 år gammel, og har allerede feil og mangler som kan medføre underkjennelse på periodisk kjøretøykontroll.
- 2023 er mannskapsbil tiltenkt Feiring, da dagens bil vil være 30 år dette året.
- 2024 er planen tankbil i Hurdal, da bilen der fyller 28 år i 2024.

Høyderedskap er lagt inn i investeringsplanen i 2021. Selskapet har i egen sak 22/18 utredet behovet for egen høyderedskap, og fikk i vedtak av representantskapet 27.4.20, sak 5, tillatelse til å starte anskaffelsesprosess i 2020 for levering i 2021. Prisøkninger i markedet og usikker valutakurs har medført økt økonomisk anslag for anskaffelse fra opprinnelig plan.

Brannutstyr er en generell post for anskaffelse av nødvendig beredskapsmessig utstyr som faller inn under reglene for investering, f.eks redningsverktøy.

Lettbiler er planlagt anskaffelse av brukte biler til utskifting av eksisterende gamle biler i beredskapen. Lettbilene har pr nå en alder på 10 – 15 år, og er biler som kjører utrykning i førsteinnsats og derved er å anse som kritisk infrastruktur for ØRB.

Innsatslederbil er planlagt med hensyn til alder og tilstand på bilen som benyttes i dag. Selskapet har som følge av bemanningssituasjonen i deler av 2020 kjøpt innsatsledertjeneste av NRBR, og planlegger for videre samarbeid fremover for denne funksjonen.

ATV er planlagt anskaffelse med tilhenger for bruk i beredskapen på 2 av våre brannstasjoner. Det ble anskaffet en ATV i 2020, og denne anskaffelsen kompletterer ATV-beredskapen ved våre brannstasjoner.

Skogbrannenhet er anskaffelse av en skaptilhenger rigget med nødvendig utstyr for innsats i skogbrann.

Utredning ny brannstasjon er midler til utredningsarbeidet som forestås i forbindelse med nytt beredskapssenter / hovedbrannstasjon i ØRB.

Egenkapitalinnskuddet til KLP finansieres via overføring fra drift, og belastes disposisjonsfond.

Selskapet avhender fortløpende overskuddsmateriell ved utrangering.

5. Gebyrer og brukerbetalinger

Det er i budsjettet for 2021 lagt til grunn en justering av gebyrer og brukerbetalinger på 3 %. Betalingsregulativ vedlegges.

6. Lånegjeld og fond

6.1 Langsiktig lånegjeld

Det vises til selskapsavtalens § 14, der selskapet gis anledning til å ta opp lån for fremme av selskapets formål innen en samlet låneramme på 35 mnok – innenfor selskapets budsjettamme.

Selskapets låneportefølje består pr 31.12.19 av 7 aktive lån. For fremtidige lån er det lagt til grunn en rentesats på 1,5 %.

Lånenummer	Låneinstitusjon	Opptatt år	Løpetid	Låneopptak	Saldo pr 31.12.19
20070216	Kommunalbanken	2007/2008	15	3 000 000	625 710
20090274	Kommunalbanken	2009	20	2 500 000	1 187 500
20130180	Kommunalbanken	2013	10	1 000 000	65 920
20140456	Kommunalbanken	2014	10	3 150 000	1 575 000
20150254	Kommunalbanken	2015	10	3 028 000	1 665 400
20160637	Kommunalbanken	2016	10	1 550 000	1 085 000
20170593	Kommunalbanken	2017	19	8 400 000	7 515 800
Totalt					13 720 330

Gitt vedtak i henhold til styrets forslag til budsjett og økonomiplan vil ØRB pr 31.12 de respektive år ha langsiktig lånegjeld til investeringer i henhold til nedenstående tabell.

	2020	2021	2022	2023	2024
Gjeld (1000 kr)	25 173	33 436	39 547	44 403	46 635

Selskapet har siden oppstarten i 2013 hatt stort behov for fornyelse av brannbiler og utstyr, samt feierbiler. Dette har medført en betydelig økning i lånegjeld. Fra 2019 er det besluttet at ved fremtidige behov for feierbiler vil disse leases, for å begrense belastningen på investeringsrammen.

Investering i høyderedskap i 2021 vil i stor grad begrense selskapets muligheter til nødvendige utskiftninger av brannbiler, tankbiler og øvrig utstyr. Lånerammen ble for 2020 økt i selskapsavtalen til 35 mnok, og med dokumenterte behov inkludert høyderedskap vil dette taket nå allerede i 2021. Selskapet er derfor avhengig av at ny selskapsavtale vil regulerer dette.

6.2 Fond

Det vises til gjeldende eierstrategi, som sier at selskapet kan ha en egenkapital på inntil 5 % av driftsbudsjettet.

Faktisk fondsbeholdning for ØRB pr 31.12 de respektive år har vært

	2015	2016	2017	2018	2019
Disposisjonsfond (1000 kr)	2 693	2 509	1 820	3 155	1 856